

SKOGBRUKET I VÅLER / ÅSNES 2020

Tilskuddssatser i 2021

Inntil 30 % tilskudd til ungskogpleie i 2021

Ungskogpleie er et prioritert tiltak i alle kommunene i Glåmdalsområdet. Dette er nedfelt i tiltaksstrategien for Nærings- og miljøtilskudd for skogbruket i Glåmdalen 2020-23.

Ungskogpleie består av å løse opp i tette grupper, rydde lauv og avstandsregulere i den unge skogen (hkl. II). Gjennom god pleie av ungskogen legges grunnlaget for kvalitet og høy produksjon i mange år fremover, og større økonomisk utbytte ved avvirkning i framtida.

I 2020 ble det utført til sammen 13.519 daa ungskogpleie i Våler og Åsnes.

Tabell 1. Utført ungskogpleie i Våler og Åsnes de siste 8 år

	Ungskogpleie	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Dekar	3291	3026	3092	3272	3253	3851	4442	3037
Våler	Kr/daa	413	379	344	338	309	342	317	313
Åsnes	Dekar	10228	7559	5719	7513	8629	5580	7675	5501
Åsnes	Kr/daa	415	417	368	369	340	353	357	347

Tabellen viser at det er en vesentlig økning i utført ungskogpleie i 2020 i forhold til tidligere år, særlig i Åsnes.

I bestand som har nådd en høyde på mer enn 8 meter, vil ryddeinngrep bli definert som forhåndsrydding. En forhåndsrydding gjør at første gangs tynning ofte kan utsettes noen år. Det gir større gjennomsnittlig dimensjon på tynningsuttaket, og det gjør tynningen vesentlig enklere med dertil lavere driftskostnader. Forhåndsrydding før tynning kan dekkes med skogfondsmidler, men er ikke tilskudsberettiget.

Tabell 2. Utført forhåndsrydding før tynning i Våler og Åsnes de siste 8 år

	Forhåndsrydding	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Dekar	2249	1835	2712	2186	3786	3509	1829	3060
Våler	Kr/daa	302	301	281	268	296	234	388	239
Åsnes	Dekar	7532	5203	4999	6832	6136	6254	7082	7227
Åsnes	Kr/daa	331	295	260	243	250	228	255	280

Tabellen viser at det også er utført svært mye forhåndsrydding, særlig i Åsnes i forhold til tidligere år.

20 % tilskudd til markberedning

Markberedning er et godt hjelpetiltak for satsing på naturlig foryngelse, og også et godt tiltak før planting av gran. Det har ofte vært angrep av gransnutebiller i plantefeltene de siste årene. Markberedning før planting av gran kan være en god investering for å minske avgangen etter gransnutebillenes herjinger.

Tabell 3. Utført markberedning i Våler og Åsnes de siste 8 år

	Markberedning	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Dekar	2640	2481	2549	1523	3335	2833	2424	2400
Våler	Kr/daa	388	364	361	362	334	292	252	242
Åsnes	Dekar	4902	3274	2876	1501	2261	2581	3063	3005
Åsnes	Kr/daa	397	349	345	330	310	304	277	259

Tilskudd til nyplanting – klimatilskudd (tettere planting)

Tilskudd til tettere planting skal gjennom optimal utnyttelse av produksjonsevnen bidra til økt binding av CO₂. Det vil nesten alltid gå ut noen planter de første årene pga gransnutebiller, frost, tørke eller andre forhold. Det oppfordres derfor sterkt til at det bestilles og plantes slik at maksimalt tilskudd oppnås ut fra de forskjellige bonitetene. Ei hogstflate må i henhold til skogloven være tilfredsstillende forynget innen 3 år etter hogst.

Det gis 60 % tilskudd på inntil 50 planter pr. dekar ut fra et fastsatt bonitetsavhengig minimumsantall:

Bonitet	Minimum plantetall pr. daa (uten tilskudd)	Tilskuddsintervall uten markberedning	Tilskuddsintervall med markberedning
26	220	220-270	198-248
23	220	220-270	198-248
20	200	200-250	180-230
17	180	180-230	162-212
14	160	160-210	144-194
11	130	130-180	117-167
8	100	100-150	90-140

Ekstra tilskudd til vårplantingen i 2020/21

Det ble pga den pågående koronapandemien innført et ekstraordinært plantetilskudd på kr 1,30 pr plante for all vårplanting i 2020. Tilskuddet videreføres i 2021 med et tilskudd på kr. 1,50 pr. utsatt plante, og utbetales til alle som utfører planting våren 2021.

Tabell 5. Utført nyplanting i Våler og Åsnes de 8 siste år

	Nyplanting	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Dekar	3.973	1.394	2.333	2.869	3.885	1.384	1.674	2.226
Våler	Antall/daa	210	207	205	199	193	190	196	189
Våler	Kr/daa	1.022	925	893	830	805	799	810	771
Åsnes	Dekar	3.758	5.066	2.793	2.808	2.584	2.635	2.621	2.661
Åsnes	Antall/daa	209	2142	204	209	206	194	189	193
Åsnes	Kr/daa	1.035	963	935	888	862	796	775	796

Det er gledelig å se at antallet planter/daa ligger høyt i begge kommunene. Dette kan nok i stor grad tilskrives tilskuddet til tettere planting.

30% Tilskudd til suppleringsplanting (klimatilskudd)

Året etter at det er plantet, er det viktig å gå over plantefeltene for å se hvordan tilslaget har blitt. Det gis tilskudd til suppleringsplanting i etablerte plantefelt og naturlig foryngelse med for lav tetthet slik at produksjonsmuligheten utnyttes. Det gis inntil 30 % tilskudd til suppleringsplanting uavhengig av hvor mange planter som suppleres inn. Det er krav om at plantetettheten etter supplering tilfredsstiller det fastsatte minimumstallet pr. dekar ved tettere nyplanting (se tabellen over – «Minimum plantetall pr. dekar»). Utviklingsdyktige planter av ønsket treslag med en innbyrdes avstand på minst 1 m som vil inngå i framtidsbestandet kan telles med når plantetetthet etter supplering vurderes.

Tabell 6. Suppleringsplanting i Våler og Åsnes de siste 8 år.

	Nyplanting	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Antall planter	73.720	20.140	3.000	24.360	17.150	12.160	2.500	4.525
Åsnes	Antall planter	40.750	42.234	2.820	36.220	13.650	8.060	16.821	10.490

40% Tilskudd til gjødsling (klimatilskudd)

Tilskudd til skogsgjødsling ble innført i 2016. Skogbruket i Våler og Åsnes har respondert godt på innføringen av tilskuddet. Gjødsling av skog vil normalt øke den årlige produksjonen på arealet med ca. 0,15 m³ /dekar i 6-8 år framover. Det gis 40 % tilskudd til gjødsling. Det må foreligge regning/faktura som dokumenterer utført gjødsling. Areal/bonitet, gjødselmengde og vegetasjonstype pr. felt må oppgis sammen med kartutsnitt som viser beliggenheten av det aktuelle feltet. Frist for å levere søknad til kommunen er 15. september.

Tabell 7. Gjødsling av skog i Våler og Åsnes de siste 8 år.

	Gjødsling	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Antall dekar	1.610	584	1.266	3.733	6.816	0	0	0
Åsnes	Antall dekar	2.564	2.571	1.868	3.533	6.984	284	0	320

Såing

Markberedning og såing er en foryngelsesmåte, hovedsakelig i furuskog som ofte gir gode resultater. Dette er en tradisjonell foryngelsesmåte i Solør langt tilbake i tid. Nå blir det meste sådd direkte sammen med markberedninga.

Vi ser en tendens til økende mengde såing i Våler og Åsnes.

Tabell 8. Såing i Våler og Åsnes de siste 8 år.

	Såing	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Våler	Antall dekar	371	419	393	370	534	318	100	356
Åsnes	Antall dekar	884	547	0	479	379	492	771	274

Våler/Åsnes sådde et areal på 1255 daa i 2020. Dette utgjør 66% av all såing i hele Innlandet fylke.

Avvirkning

Det avvirknes årlig ganske jevnt i både Våler og Åsnes. Planavdelingen i Glommen Mjøsen skog har beregnet at det i Åsnes avvirknes ca 85% av tilveksten mens det i Våler avvirknes ca 90% av tilveksten.

Tabell 9. Avvirkning i Våler, siste 7 år

Avvirket	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Totalt m ³	127.738	128.744	144.774	161.762	167.411	160.078	150.487
Brutto verdi, kr	48,9 mill	59,3 mill	59,8 mill	55,0 mill	55,6 mill	55,9 mill	55,3 mill
Brutto kr/m ³	383	461	413	340	332	349	368

Tabell 10. Avvirkning i Åsnes, siste 7 år

Avvirket	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Totalt m ³	273.172	273 757	297 691	277 301	203 918	219 371	226 769
Brutto verdi, kr	111,3 mill	127,0 mill	125,2 mill	103,0 mill	70,8 mill	78,4 mill	85,7 mill
Brutto kr/m ³	407	464	421	371	347	357	378

Det har vært solide avvirkningstall i både Våler og Åsnes de siste 7 årene. 2019 og 2020 ligger svært likt i avvirkningstall, for Våler og Åsnes i overkant av 400.000 m³ til en brutto verdi på ca 160 mill kroner.

Skogbruket betyr svært mye for de to kommunene, og alle virkemidler som kan bidra til en fortsatt robust næring bør utnyttes maksimalt.

Oppsummering tilskudd skogkultur for 2021:

- Tilskudd Ungskogpleie *inntil* 30 %
- Tilskudd Markberedning 20 %
- Tilskudd Nyplanting 60 % på de 50 siste plantene
- Koronatilskudd, kr. 1,50 pr. utsatt plante
- Tilskudd suppleringsplanting 30 %
- Tilskudd gjødsling 40 %

Våler/Åsnes, 19.04.2021

*Dag Kjetil Gjerdrum, rådgiver
Landbrukskontoret for Våler og Åsnes*